

Ostré střelby systému 2K12 KUB organizuje česká armáda na pobřeží Baltského moře v Polsku

RBS 70 NG absolvoval vojenské zkoušky

Dalším protiletadlovým raketovým systémem v Armádě ČR jsou přenosné komplety velmi krátkého dosahu VSHORAD (Very Short Range Air Defence) typu RBS 70 od švédské společnosti Saab. Pořízeno bylo celkem 16 kompletů a do výzbroje byl systém zaveden v lednu 2006.

Systém RBS 70 je unikátní především metodou navedení řízené střely na cíl, označovanou jako CLOS (Command Line Of Sight). Operátor poté, co identifikuje cíl, odpaluje střelu a její dráhu pak koriguje prostřednictvím laserového paprsku vysílaného ze zaměřovací jednotky, který střela přijímá díky přijímači umístěnému na její zadní části. Paprsek tedy v počáteční fázi nemusí vůbec ozařovat cíl a tím aktivovat jeho případné laserové výstražné systémy. Výhodou tohoto řešení je především skutečnost, že jej fakticky nelze rušit žádnými systémy vlastní ochrany používanými u dnešních vojenských letounů a vrtulníků, ať už jde o elektronické rušení či použití klamných cílů. Minimální je také možnost, že cíl střelu systému RBS 70 vymanévruje. Zejména v případě cílů na příletu je možné v porovnání se samonaváděcími infračervenými střelami podstatně rozšířit bráněnou oblast, protože střelu lze při vhodné taktice odpálit ještě dříve, než se cíl dostane do oblasti jejího dosahu a ničit jej pak v maximální možné vzdálenosti. Postupným vývojem se dálkový dosah střel BOLIDE podařilo zvýšit až na 8000 m, výškový pak na 5000 m.

Ve výzbroji 25. protiletadlového raketového pluku zůstávají i nadále ještě staré ruské přenosné komplety Strela-2M s infračerveným navedením, slouží však už jen k výcviku, při němž si noví operátoři RBS 70 mají vyzkoušet odpálení ostré střely. Ke dvěma bateriím jsou pak přiděleny také samohybné komplety S-10M2D neboli 9K35M Strela-10, jejichž maximální dálkový dosah činí až 5,6 km. Díky pásovému podvozku jde o jediný systém protivzdušné obrany schopný doprovázet v boji mechanizované jednotky, armáda se u něj ale rovněž potýká se složitou údržbou a tenčícími se zásobami samotných střel.

V tomto případě už bylo o náhradě naštěstí rozhodnuto. Armáda již v roce 2014 deklarovala záměr pořídit další švédské komplety, tentokrát v modernější verzi RBS 70 NG, a ve stejné době byl zadán projekt, v jehož rámci společnost Retia vyvinula nový terminál palebného prvku TePP NG (Terminál Palebné-

ho prvku New Generation) pro obsluhu kompletu, který zajistil integraci do automatizovaného systému velení a řízení palby RACCOS. Pak se ale nákup i z důvodu mediálních a politických spekulací a pochybností odsunul, přičemž se znovu se prověřovala jeho výhodnost, takže k podpisu smlouvy se společností Saab došlo až v prosinci 2018. Armáda na jejím základě získá 16 kompletů RBS 70 NG, jimiž postupně nahradí systémy S-10M2D (podrobněji viz L+K 2/2019). Letos v září již nový systém absolvoval vojenské zkoušky, jejichž součástí bylo také odpálení šesti střel na různé typy cílů a v různých taktických situacích ve Vojenském výcvikovém prostoru Boletice. Dodávky pro Armádu ČR se uskuteční

zařízení. Společnost Saab nyní jeho vývoj dokončuje, přičemž systém bude zkonstruován tak, aby jej v případě poruchy či poškození vozidla bylo možné sejmout a nadále používat stejně jako RBS 70 NG v přenosné konfiguraci. Až budou obrněná vozidla pořízena, nákladním automobilům zůstane role zásobovacího přepravního prostředku.

Pokud se podaří výše popsané modernizační projekty realizovat, stane se z české protivzdušné obrany moderní systém, který zvýší vojenské schopnosti celé armády. V rozvojových plánech se navíc objevují další projekty, jež mají reagovat na aktuální hrozby. V rámci jednotek protivzdušné obrany by mělo dojít například k rozvoji technologií známých jako

Přesun řízené střely 3M9M3 z nabíjecího přepravníku na odpalovací zařízení systému 2K12 KUB

v letech 2020-2021. V rámci přezbrojení dvou baterií na RBS 70 NG dojde rovněž k navýšení počtů mobilních radiolokátorů ReVISOR o dva kusy.

Aby mohl být RBS 70 NG nasazován i při ochraně manévrujících mechanizovaných jednotek, bude muset armáda vyřešit otázku jeho vozidlové platformy. V první fázi bude ke každému kompletu pořízen nákladní automobil Tatra 815-7, který poskytne pracovní zázemí a přepravní kapacitu pro jedno družstvo a šest střel, nicméně nebude vybaven balistickou ochranou. Tu by mělo zajistit až nové kolové obrněné vozidlo, u něhož se počítá také s integrací dálkově ovládaného trojnásobného odpalovacího

C-RAM (Counter Rocket, Artillery and Mortar), jež jsou schopny automaticky detekovat raketové, dělostřelecké či minometné útoky a účinně před nimi bránit pozemní vojska či jiné objekty. Armáda hodlá věnovat pozornost také systémům ochrany před různými druhy bezpilotních vzdušných prostředků, jejichž schopnost způsobit rozsáhlé materiálové škody ukázaly například nedávné útoky na ropná zařízení v Saúdské Arábii. V dlouhodobějším horizontu a ve spolupráci s ostatními spojenci ze Severoatlantické aliance pak bude zřejmě nezbytné znovu pečlivě posoudit i schopnosti obrany před balistickými střelami. ■